

امثال القرآن آیت الله مکارم: از اول کتاب تا ابتدای فصل سیزدهم مثال کفر و ایمان

۱. «ان الله لا يستحيى ان يضرب مثلا ... يضل به كثيرا و يهدى به كثيرا»

باتوجه به معانی مختلفی که از یضل می شود، دو تفسیری (غیر از نظر مصنف) که در رابطه با اینگونه آیات (که در ظاهر بوی جبر می دهند) گفته شده را بنویسید. جواب: ۱- یضل به معنای یمتحن است یعنی خداوند به وسیله این مثلها می خواهد مردم را امتحان کند ۲- مراد از هدایت و ضلالت تهیه مقدمات است ولی تصمیم نهایی با خود انسان است بنابراین یضل به معنای سلب توفیق است. ۲۵

۲. الف: «و تركهم فى ظلمات» سرّ جمع آمدن کلمه ظلمات و مفرد آمدن کلمه نور در قرآن

چیست؟ قرآن می خواهد بگوید نور یکی بیشتر نیست و همه نورها به نور خدا باز می گردد اما نفاق و کفر و پراکندگی و اختلافها یک ظلمت نیستند بلکه ظلمت های جداگانه ای هستند و ظلمتهای متعددی وجود دارد. ۳۷

ب: « ثلاث من كن فيه كان منافقا و ان صام و صلى و زعم انه مسلم ...»

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند سه چیز در هر کسی باشد منافق است، دو مورد از آنها را بنویسید. ۱- خیانت در امانت ۲- دروغگویی ۳- خلف وعده ۳۳

۳. «مثلهم كمثل الذی استوقد النارا» «أو كصیب من السماء فیہ ظلمات و رعد و برق ...»

بنا بر نظر مصنف هر یک از مثالهای فوق مربوط به چه گروهی است؟ ۵۱

جواب: مثال اول مربوط گروهی از منافقان است که ایمانی ضعیف دارند و در واقع مسلمانان ضعیف الایمان هستند و مثال دوم که وضعیت بسیار بدتر و مرگبارتر دارند مربوط به گروهی است که هرگز مؤمن نبوده اند و از بیم قدرت اسلام یا طمع بهرمندی از منافع مسلمانی به ظاهر مسلمان شده اند. و در واقع کافران مسلمان نما می باشند

۴. با توجه به آیات قرآن کریم، عوامل « قساوت قلب » چیست؟

۱- پیمان شکنی ۲- دور ماندن از تعالیم انبیاء و اولیا و ادیان الهی ۳- ۷۹

۵. «و مثل الذین كفروا كمثل الذی ینعق بما لا یسمع الا الدعا و نداء صم بکم عمی فهم لا یعقلون» با توجه به آیه شریفه نظر مصنف (در جواب اینکه قرآن مجید باید نافذ باشد و همه را به تسلیم و

دارد پس چرا در بعضی از کافران و مشرکان نفوذی نداشت) را بیان کنید و علت آنرا بنویسید؟

جواب: برای تاثیر هر چیزی وجود دو عامل لازم است: ۱- فاعلیت فاعل. ۲- قابلیت قابل شکی نیست فاعل، قرآن مجید، فاعلیت دارد ولی قابل، کافران، قابلیت ندارد، یعنی پذیرای پند و اندرز نیستند. علت: از آنجا که ضمیر «هم» در «فهم» و ضمیر «لایعقلون» به افراد عاقل اشاره می کند تفسیر اول منطقی تر و بهتر است ص ۸۸

۶. در آیات زیر منظور از فی سبیل الله چیست؟

«و لا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ...» جهاد ۹۸

«مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ...» مطلق راه خدا ۹۹

۷. با توجه به عمومیت موضوع انفاق در آیه شریفه «وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ» چهار مورد از انواع انفاق (به غیر از انفاق مال) را بنویسید.

۱- علم و دانش ۲- نفوذ کلام ۳- اعتبار و حیثیت در جامعه ۴- فرزندان ۵- اندیشه و تفکر ۱۲۹

۸. احباط و تکفیر را در قالب مثال تاریخی توضیح دهید. ۱۴۷

شیطان شش هزار سال عبادت کرد ولی به سبب تکبر و حسد و لجاجت اعمالش حبط شد. حربن یزید ریاحی به سبب توبه اش گناهانش تکفیر شد.

۹. «یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله و ذروا ما بقی من الربا ان کنتم مؤمنین» * فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنْ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ ان تَبَتُّمُ فَلَکُمْ رِءُوسُ اَمْوَالِکُمْ»

در آیه فوق فأذنوا و یا فأذنوا بودن کلمه مشخص شده چه تاثیری در معنا دارد؟

اگر فأذنوا باشد به معنای فاعلموا یا فایقنوا است و معنای آیه می شود خدا و رسولش با شما می جنگند و اعلام جنگ از سوی خدا و رسولش می باشد ولی اگر فأذنوا باشد اعلام جنگ از سوی رباخواران است. ۱۶۹

۱۰. «ان مثل عیسی عند الله کمثل آدم خلقه من تراب ثم قال له کن فیکون»

خلقت بدون پدر چگونه ممکن است؟ (دو جواب بنویسید).

۱- این گونه کارها نزد خداوند دشوار نیست و خداوند می تواند جهانی را یک فرمان ایجاد کند...

۲- دانشمندان به حیواناتی دست یافته اند که بدون جفت گیری بچه دار می شوند که از آن به

موفق باشید